

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 183.

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 12 Lipca 1829 roku w Niedzielę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

AMSZTERDAM. — *Dnia 30 czerwca 1829.* — W skutku reskryptu N. Cesarza Wszech Rosji: z d. 11 maja r. b. v. s. otworzoną tu została za pośrednictwem domu handlowego M. Hoopet et C. nowa pożyczka na rachunek rządu ces. ros. w ilości 24,000,000 zł. hol. podzielona na 4 serje; ma być umorzona w 37 latach; warunki i sposób umorzenia są podobne do tych, jakie dla pożyczki poprzedniej 18,000,000 złotych w roku zeszłym otworzonej, zostały przepisane. Pierwsza serja tej nowej pożyczki 6,000,000 zł. hol. wynosząca, już została wyczerpaną, chociaż ją wystawiono w dniu 29 b. m. na giełdę po 99%, Okoliczność ta zrzuciła mały spadek na innych papierach publicznych.

GDANSK. — *Dnia 6 lipca.* — Spadanie ceny zboża, a mianowicie pszenicy i żyta na naszym targu, postępuje co raz dalej; tylko bardzo piękne, zdrowe i ciężkie ziarno znajdzie kupca, ale i to po cenach niższych. Pszenicy pośledniej i średniej, której dowóz jest właśnie największy i blisko 20,000 łasztów wynoszący, nikt kupować nie chce za żadną prawie cenę. — Co do żyta, to w stosunku do pszenicy ma cokolwiek więcej pokupu, a jeśli potwierdzi się obawa niepomyślnego zbioru w Szwecji, trzeba mieć nadzieję, że artykuł ten znajdzie dobry odbyt, pomimo znacznych zapasów które mamy i które zwiększą się jeszcze zapewne.

W upłynionym tygodniu, a mianowicie od zeszłego poniedziałku, kupiono 233 łasztów pszenicy, 275 ł. żyta i 15 owsa. Płacono łaszt 60 szeflowy: za pszenicę pośledniejszą 220 Fl. do 300 Fl. (16 do 21 $\frac{1}{2}$ złp. za korzec); za lepszą od 360, 450, 480 do 500 Fl. jak do gatunku (od 25 $\frac{1}{2}$ do 35 $\frac{1}{2}$). Za żyto od 130, 140, 150 do 157 Fl. (od 9 $\frac{1}{2}$ do 11 $\frac{1}{2}$ złpol. za korzec); Za żyto z przesyki 123 do 126 funtowe, licząc 6 $\frac{1}{2}$ szefli na łaszt, 152 Fl. (po 10 $\frac{1}{2}$ złp. za korz.) Za owies 100 Fl. (7 $\frac{1}{4}$ złpolskich za korzec.)

Doniesienia zagraniczne są tej natury, że odejmują wszelką nadzieję, aby handel zbożem poprawił się. W Anglii nietylko londyński, ale prawie wszystkie targi są zaopatrzone dostateczną ilością zboża, a kupujący nie chcą inaczej nabywać jak 2 lub 3 s. taniej w stosunku do ceny targowej. Żeby mieć wyobrażenie o spadaniu ceny

zboża, dość jest wiedzieć, że w Londynie piękną pszenicę gdańską już ocloną, prosto z pokładu okrętowego, zapłacono 64 sz. (39 złp. za korzec.)

We Francji odbył na zboże jest bez porównania mniejszy a niżeli spodziewać się można było; pszenica staniała nadzwyczajnie, bo hiszpańską odstępują prawie za bezcen.

Z Holandji także niepomyślnie mamy doniesienia. Kupujących nie masz, a jeśli kto się zgłosi, to daje ceny nad wszelką miarę niskie, tak dalece, że tylko ze stratą sprzedaćby można.

LONDYN. — *Dnia 30 czerwca.* — Na targu wczorajszym mieliśmy oprócz znacznego dowozu pszenicy zagranicznej, podostatkiem także pszenicy angielskiej, ażtąd mały odbyt i niżenie ceny o 2 s. Jęczmienia choć było niewiele, można było kupić o 1 s. taniej. Za owies najlepszy dawano także 1 s. taniej, ale też, dowieziono go dużo. Groch i szocewica bez odmiany.

ROUEN. — *Dnia 30stego czerwca* — Rząd francuzki zmniejszył opłatę wchodowego od pszenicy i żyta do 25 cent. od Hectolitru. — Ważna ta okoliczność dowodzi, że są znowu obawy o tegoroczne zbiory.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

— *Doniesienie.* — W majątności Festenberg należącej do klucza Goszyckiego (Goschütz) w dolnym Szlązku w cyrkułe wartenberskim położonego, znajduje się do sprzedania lub wydzierżawienia, zabudowanie dwupiętrowe, urządzone na przędzalnię wełny, przy tém stajnie i cztery maszyny do sortowania, wraz z potrzebnymi do tego maszynami do przędzenia wełny. — Termin licytacji w miejscu podpisanego urzędu poborowego odbyć się mającej, oznaczony jest na dzień 5 sierpnia b. r. gdzie warunki każdego czasu przejrzane być mogą. r., Goszyce (Goschütz.) dnia 24 czerwca 1829 r. — *Urząd poborów wolnego Hr. Reichenbach.*

— PP. Prenumeratorowie, którzy na Gazetę Polską w kantorze głównym pod Nro 163 przy ulicy Nowomiejskiej,

prenumeratę opłacili, i tamże należące im exemplarze pobierali: zechcą od dnia 13 b. m. to jest od następnego Poniedziałku, odbierać rzeczzone pismo w kantorze najbliższym dotychczasowego kantoru głównego, to jest w handlu JmP. MORITZA przy ulicy Mostowej pod Nro 237. Ktoby życzył sobie winnym z kantorów Gazety, takową odbierać, niech tylko uprzedzi o tém redakcję, a stanie się zadowolony życzeniu jego. — Uprasza także redakcja, aby odtąd wszelkie listy, ekspedycje i t. p. pod adresem redakcji, w drukarni Gałęzowskiego Nro 472, przy ulicy Żabięj, przesyłane i oddawane były.

— Ktoby miał chęć wynająć dwa lub trzy pokoje przyzwoicie meblowane dla kawalera przy ulicy rynek Starego Miasta, Nowomiejskiej, Podwał, Ereta lub im przyległych, raczy wiadomość zostawić w redakcji Gazety Polskiej.

— Doszła tu wiadomość, że w dobrach swych na Ukrainie rozstał się z tym światem ś. p. Piotr Franciszek hr. Potocki, niegdyś starosta Szczerzecki, szef pułku 7go piechoty wojsk koronnych, poseł na sejm czteroletni, od którego był wysłany do Porty otomańskiej jako poseł pełnomocny (było to poselstwo ostatnie od Polski do Turcji) kawaler orderu orła białego i S. Stanisława; nakonie marszałek gubernji kijowskiej. Żył blisko lat 80, zawsze czynny i gorliwy w usługach ojczyzny, uwielbiany i kochany przez sąsiadów, cnotliwy człowiek. To krótkie wspomnienie ogłasza w hołdzie wdzięczności S. P.

— W d. 29 czerwca r. b. odbył się examen publiczny instytutu agronomicznego i oddziału weterynaryj w Marymoncie, wobec JJWW. radców stanu Kozmiana i Radyszewskiego, hr. Zbiełły, hr. And. Zamojskiego i wielu innych gości. Wszyscy obecni zupełnie byli zadowoleni z rozmaitych prac uczniów i postępów w naukach. Instytut ten miał w r. szkolnym upłynionym uczniów: W klasie wyższej agronomicznej 24. W szkole wiejskiej dla dzieci ubogich 33. W szkole weterynaryj 9. Ogółem 66. Z tych wychodzi r. b. po ukończonym kursie: Z klasy wyższej agronomicznej na ekonomów lub pisarzy ekonomicznych, 9. Z oddziału weterynaryj na lekarzy koni do pułków 5. Ze szkoły wiejskiej na karbowych i owczarzy 3. Ogółem uczniów 17. Kurs nowy w tym instytucie zaczyna się z d. 1 września r. b. Uczniowie chcący być zapisani do klasy wyższej zechcą się wcześniej zgłosić do zapisu, gdyż instytut dla braku pomieszczenia nad 20, do tej klasy nie przyjmie; w szkole zaś wiejskiej nie ma teraz otwartego miejsca.

— Jak dokładne muszą mieć Anglicy wiadomości o biegu literatury w naszym kraju, przekonywa doniesienie umieszczone w jednym z pism perjud. Ang. i wielce poważanych, o wysłanych w Poznaniu poematach starego polskiego poety *Mikołaja Lempa* (Sępa) zebranych przez *Muzaharskiego* (Muczkowskiego). Rzadko kiedy figurujemy w rocznikach powszechniej literatury, a i to faktycznie.

— Za granicą zjawia się o Paganinim coraz więcej zdań w podobnym duchu jak były rysy pana L. S. Berliński *Conservationsblatt* z d. 25 maja żartuje sobie, że Orfeusz obłąkawił dzikie zwierzęta, a Paganini nie może dobrą grą swoją nawet recenzentów poskromić, z których kilku twierdzi, że nawet nie jest skrzypkiem, a przynaj-

mniej że nie gruntnym. — W Dreźnie czyni *Abendblatt* obszerne porównanie między nim a nowym aktorem, który się tam zjawił, i odmienny od innych ma sposób grania.

Projekt założenia fabryki przedzenia lnu i tkania płótna na machinach.

Doniesieniem już zostało przez pisma publiczne, iż zamierzone jest zawiązanie towarzystwa w celu założenia przędzalni lnu za pomocą machin, tudzież fabryki płótna na warsztatach mechanicznych i jego bielenia.

Wiadomo jest, iż rząd francuzki przekonany o korzyściach zastosowania machin do przedzenia lnu, i o trudnościach jakie w tej mierze zachodzą, naznaczył w roku 1811 milion franków nagrody dla wynalazcy machin do przedzenia lnu, któreby żądanym warunkom dostatecznie odpowiadały. Wynalazcą podobnych machin był P. Philip de Girard znany zaszczytnie z wiadomości swoich, i biegłości w wyższej mechanice; a gdy zmiany polityczne pozbawiły go możliwości dopomnienia się o naznaczoną nagrodę, udał się do Wiednia i tam uzyskawszy patent na swój wynalazek, założył w Hirtenbergu pod Wiedniem fabrykę przedzenia lnu na machinach, która mimo najniekorzystniejszego położenia; bo w okolicy lnu nie mającej, i który o 100 mil sprowadzać potrzeba było, mimo drogłości robotników, jako w mieście innemu już fabrykami przepelnionem, nietylko potrafiła wytrzymać współubieganie się licznej klasy mieszkańców; oddając się ręcznemu przedzeniu lnu, i dostarczając wyrobów lnianych, prawie bezcennie, ale nadto wyroby rzeczonych fabryk z powodu mocy nici, i onych równości, piętnaście od sta drożej płacono.

Po przeniesieniu się P. de Girard do królestwa polskiego, dla wejścia w obowiązki w wydziale górnym, uzyskał on przyrzeczenie patentu na swój wynalazek, razem przyrzeczenie pożyczki w summie złp. 150,000 z funduszu kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji na zapomogi zakładom przemysłowym, jeżeliby fabrykę podobną założył. Potrzeba zebrania znacznego kapitału prowadziła do utworzenia towarzystwa na akcje, gdy w kraju naszym nie zamożnym, korzystać trzeba z najmniejszych sum, któreby do wzniesienia zakładów przemysłowych przykładać się chciało.

Osoby więc pragnące w tym sposobie przyswoić krajowi tak użyteczny zakład, jakim być może fabryka przedzenia lnu i tkania płótna na machinach, zawarły z P. de Girard umowę, mocą której tenże odstępując towarzystwu swego patentu i zapomogi od rządu na tę fabrykę przeznaczony, zastrzegł sobie udział zysków z tej fabryki, które dla niego wtenczas dopiero liczyć się zaczęły, gdy po straceniu wszelkich wydatków coroczna prowizja po 68 akcjonariuszom zapłacona zostanie.

Załączony rachunek wykazuje w szczegółach, iż zamierzona fabryka z kapitałem 750,000 złp. przynosić winna rocznie 498,000 złp. z czego strącając nieprzewidziane wydatki, procenta tak akcjonariuszom jakoteż i kommissji rządowej spraw wewnętrznych i policji należne, w summie 408,000 złp. pozostaje czystego zysku rocznie złp. 90,000. Rachunek ten jest oparty na podaniach P. de Girard, za których dokładność i rzetelność zaręczył, tak iż oprócz przypadającego mu udziału zysków, odpowiedzialny byłby towarzystwu, gdyby za pomocą podanej ilości machin, przy użyciu wskazanej liczby ludzi,

wymieniona w rachunku ilość lnu nie wydała przyrzeczonych gatunków, i ilości płótna, zgoda jeżeliby podany plan wczémkolwiek niedokładnym się okazał — z powyższej summy złp. 90,000 czystego zysku rocznego jedna trzecia część składana będzie dla zapewnienia akcjonariuszom w latach mniej pomyślnych należące im przedewszystkiem 6% prowizji.

Nie przestając na zapewnieniu przez P. Girard uczynionem, niektóre z osób do tej umowy wpływających, przyjęły na siebie obowiązek w podróży do Wiednia przekonać się naocznie w fabryce P. de Girard, jak daleko wskazane przez niego fakta na doświadczeniu są oparte. Rapport w tej mierze zdany odpowiedział zupełnie oczekiwaniu, a przywiezione próbki przędzy w obecności delegowanych wyrobów, pokazały się daleko wyborniejszego gatunku, niżeli przędza we Francji i Anglii na podobnych machinach wyrabiana, i która dla porównania naumyślnie do Warszawy sprowadzona została. Próbkę tę można widzieć codziennie w biurze towarzystwa oszczędności od godziny 9 do 12 zrana przy ulicy Królewskiej Nro 1066. Dla oszczędzenia wydatków, jeżeliby maszyny siłą wody były obracane, tudzież na ręczną robotę, było do życzenia aby fabryka urządzoną być mogła na wsi — i w tym celu wezwani byli przez pisma publiczne właściciele dóbr nieruchomości do zgłoszenia się z propozycjami. Jakoż nadeszły różne odezwy, ale tak z nich albotęż z naocznego niektórych miejsc obejrzenia przekonano się, że albo okolice nie były dość ludne, aby fabryce w każdym czasie potrzebną ilość robotników dostarczyć mogły, albo też siła wody nie była dostateczną. Nadto P. Girard od obowiązków swoich nie łatwo mógłby się z Warszawy oddalić, a wystawienie, wprowadzenie w bieg machin, tudzież pierwotne przynajmniej w całym zakładzie kierowanie, osobistej jego pomocy koniecznie wymagają. Te okoliczności były powodem, iż postanowiono temczasowicie założyć fabrykę w stolicy i nadać jej ruch za pomocą maszyny parowej. Robota warsztatów do przędzenia lnu już rozpoczętą została, nabyto także małą maszynę parową o sile 4 koni, aby ta ilość warsztatów, która już wykończona została, zaraz w bieg puszczona być mogła, i robotnicy do nieznaney im jeszcze pracy wprawiać się zaczęli. Doświadczenie tym sposobem najlepiej przekonane zdola, czy fabryka potrafi się utrzymać w Warszawie, lub czyli ostatecznie na wsi umieszczoną być potrzebuje.

Aby zaś fabryka ta stanęła w całej świetności i prawdziwie użyteczną być mogła, potrzeba kapitału jak się już nadmieniono złp. 750,000.
Strącając przyznaną z kommissji rządowej spraw wewnątrz i policji zapomogę złp. 150,000

Pozostanie do zebrania złp. 600,000.

Kapitał ten podzielony został na 1000 akcji każda po 600 złp. i skoro czwarta część tych akcji rozebrana zostanie, towarzystwo uważać się będzie za zawiązane, i akcjonariusze zwołani zostaną dla postanowienia o jego ostatecznym urządzeniu.

Ktokolwiek więc życzyłby sobie należyć do towarzystwa, zechce zgłosić się na piśmie franco pod adresem towarzystwa przędzenia lnu w Warszawie Nro 1066 w biurze towarzystwa oszczędności, wymieniając z wielu akcjami do towarzystwa przystępuje, i w jakich ratach należność zapłacić zechce.

Należność ta składana być może kwartalnie po złp. 150 albo miesięcznie po złp. 50.

Podjęli się prócz tego jej pobierania:

Senator kasztelan byłty generał wojsk polskich Tomasz hr. Łubieński Nro 1067.

Radca stanu vice prezes banku polskiego Józef Lubowidzki Nro 461.

Radca handlowy banku polskiego i bankier tutejszy P. Karól Scholtz.

Na wniesione pieniądze udzielone zostaną stosowne kwity; pieniądze zaś złożone będą natychmiast do towarzystwa oszczędności celem powrócenia ich właścicielom, wraz z narostem, jeżeliby z nieprzewidzianych przyczyn towarzystwo do skutku nie przyszło, w przeciwnym razie składającemu jako akcjonaryszowi od daty złożenia każdej kwoty po 6% liczyć się będzie.

Wątpić nie można, iż potrzebna liczba akcji wkrótce rozebrana zostanie. Nie ujdzie to uwagi obywateli, że w kraju naszym potrzeba konsumcji wewnętrznej płótna, wczwórnasób powiększyć się może, że wyroby lniane mogłyby od nas wznacznę ilości wychodzić za granicę i co teraz lekko rachując około trzech milionów opłacamy sąsiadom, moglibyśmy ich naszymi zaopatrywać wyrobami. Fabryka więc przędzenia lnu, i któraby płótna wznacznę ilości i wybornych gatunkach wyrabiała, przyniesie może krajowi rzetelny użytek, a właścicielom ziemskim, da sposobność uprawiania lnu, więcej jak na swoje potrzeby i otworzy im tym sposobem nowe źródło dochodu. Nadto użycie kapitału na kupno akcji zamierzonego towarzystwa, jest zarazem korzystną spekulacją; a jeżeli te poprzedzić winno zaufanie do wzniesie się mającego zakładu, ugruntuje je gorliwość obywatelska przykładaniem się choć drobnemi kapitałami do wzniesienia fabryk tyle dla kraju potrzebnych. — W Warszawie dnia 1 lipca 1829 r.

— Wczoraj w południe ciepła stopni 16.

ROSSJA. — Z Petersburga dnia 16 (28 czerwca) — Generał Paszkiewicz Erywański doniósł o rozprawie, godnej mężstwa wojsk któremi dowodzi; walka ta stoczona została dnia 1 (13) maja między oddziałem generała majora Burcowa i liczną milicją Achmeta Chana — Adzarskiego w Saneczku Pac-hów w bliskości wioski Cur-kab.

Generał major książę Bebutów dowódca twierdzy Achalcycck, uwiadomiony że nieprzyjacieli zgromadziwszy znaczne siły w Sandzaku Pac-hów, już zajętem przez Achmet-Chana, miał zamiar atakowania tej twierdzy, postanowił wysłać generała majora Burcowa przeciwko temu Chanowi, dla rozproszenia (jeżeliby tylko można) sił jego, i dla wstrzymania przez to przedsięwzięć nieprzyjaciela na Achalcycck.

Wyruszywszy z 10 kompanjami piechoty, 5 działami lekkiej artylleryji, i 200 kozakami przeciwko nieprzyjacielowi, generał major Burcow dowiedział się w drodze, że Achmet-Chan oczekuje przybycia innych wojsk, udał się do wiosek chrześcijańskich w Sandzaku Ardaghan, w celu ich złupienia. Generał major Burcow pośpieszył przeto do wsi Cur-kab, przez którą musiały wracać wojska tureckie; przybył nazajutrz, ale wtedy już wszystkie siły nieprzyjaciela były połączone. Mimo przemagającej siły Turków i korzystnego ich położenia, generał major Burcow wołał raczej uderzyć na niedostępne wysokości, które nieprzyjacieli zajmował, niżeli cofnąć się ku Achalcychowi, od którego był na 50 wiorst oddalony. Atakując Turków bagnetem, i z jednego wzgórza spędzając ich na drugie, zbliżył się nakoniec do wsi Cur-kab obwarowanej murem dre-

wnianym, opatrzonym strzelnicami; musiał jednak zastanowić się w odległości 100 sążni od tego muru. Wówczas Achmet-Chan obrócił przeciwko nam wszystkie siły swoje wynoszące 5,000 ludzi piechoty, prócz jazdy, ale odparły na wszystkich punktach, musiał szukać schronienia we wsi, poniosłszy znaczną stratę. Nazajutrz z rana Chan nie czekając drugiego spotkania się umknął w nieładzie, i żywo był przez naszych ścigany.

Korzystając z tego zwycięstwa generał major Burców zapalił wsie, których mieszkańcy nieprzyjacielem okazywali chęć, i spustoszył całą okolicę, w której nieprzyjaciel zawsze zasilek znajdował na najazdy do Sandzaków zajętych przez nasze wojska.

AMERYKA. — Z *Buenos-Ayres* d. 30 kwietnia. — Dnia 11 t. m., zagrozili miastu tutejszemu Indianie i wieśniacy, którzy już tyle okrucieństw popełnili w okolicach. Całe miasto wzięło się do broni, a o godzinie 10 przed południem, zajęli obywateli z bronią w rękę, tarasy domów, ku gościncowi obroconych i tak przez dni 3 i 3 nocy zostawali, dopóki wojsko nasze Indian nie rozprószyło. Ale ci zebrali się znowu i tworzą z tak zwanymi Guaquarosos (horda Indian północnych) masę 4000 głów wynoszącą. Każdy pozamykał żony i dzieci. Wojsko nasze liczy tylko 1200 ludzi, jednakże polegamy na ich waleczności, wprawie do sztuki wojennej i na lepszej broni. Gdyby nasi pobici zostali, zgubieni jesteśmy, bo barbarzyńcy nie znają żadnego miłosierdzia. W wiosce Arico o 30 mil ztąd odległej, zburzyli wszystko i zrabowali, dzieci pomordowali, niewiasty gwałcili, nieszanując nawet kościoła w którym nieszczęśliwi schronienia szukali. Minister wojny Mart. Rodriguez, wydał energiczną odezwę do tutejszych mieszkańców.

Dziś (d. 30) zamieszanie staje się coraz większe i niebezpieczniejsze. Kobiety i dzieci schroniono na okręty, gdzie także i władze miejscowe już się udały. W tej chwili gdy statek pocztowy odchodzi, już tylko o 3 mile znajduje się generał Lopez od miasta. Po zwycięstwie Dorregi i jego straceniu, chybił w tym generał Lavalle że zamierzył zgromadzenie federacji zwalczyć w Santa Fé i w tamtę stronę posunął się. Tymczasem urządził generał Lopez swoje siły w prowincji, pozwolił postępować Lavallowi, a generał Rosas mający wiele wpływu na krajowców, udał się wgóry, zebrał do 2000 Montoneros, i z boku na Lavalla uderzył; ten cisniony z przodu przez Lopeza mającego 4000 ludzi, chciał się cofnąć, lecz dostawszy się między dwa ognie, był zmuszony przyjąć nierówną i krwawą walkę. Z początku prawie jego skrzydło było zwyciężkie, ale środek został przełamany a lewe skrzydło zniszczone. Uchodząca reszta pośpieszyła pod nasze miasto i Lavalle zebrał przed jego bramami resztę sił swoich. Słychać o układach, w których Riwadavia, szanowny nasz prezydent dawniejszy, będący teraz na pokładzie jednego z stojących tu okrętów, wszystko czynić będzie musiał, i mamy nadzieję że je do skutku przywiedzie. Gdyby Lopez chciał szturmować tu dostać, rabunek jest nieochybny, bo Montoneros całą swą nadzieję na tym pokładali że przed Lavalem na rabunek zdążą „.

FRANCJA — Z *Paryża* dnia 2go lipca. — Rzecz dziwna, że w katolickiej Hiszpanji zachowują się do dziś dnia obrządki, przypominające czasy pogańskie. Na dowód tego przytaczamy dosłownie rozkaz gubernato-

ra madryckiego. „Dnia 19 czerwca, o godzinie 4 po południu, stawia ochotnicy królewscy pocztę z dwóch officerów, feldwebela i 60 żołnierzy, złożoną, dla towarzyszenia processji *Minerwy*.

— Dziennik Narad narzeka na rząd angielski, że poświęcił swoim widokom interes Grecji przez upieranie się przy oznaczeniu szczupłych granic tego kraju, i pochwała hr. Capodistrias, za to, że oświadczył, iż nie jest w jego mocy wypędzić zwyciężkich Greków z prowincji, w których oprócz jeńców, nie ma innych Turków.

— Xiążę Dółgoruki ukończył swoje życie w domu swoim letnim w Courbevoie. Na żądanie posła ces. rosyjskiego, opieczętowano jego spadek.

HISZPANJA. — Z *Kadyxu*, d. 12 czerwca. — Agent austriacki w Algiesiras, doniósł tutejszemu jeneralnemu konsułowi austriackiemu, o świetnym odznaczeniu się broni austriackiej pod Tangierem. Obydwa Kasztelle Larasz zwane, zostały zburzone, spalono dwa brygi i niemała liczba Maurów poległa. Nadejście 3 tysięcznego oddziału piechoty i jazdy, przeszkodziło dłuższemu pobytowi wojska austriackiego na lądzie, które nie więcej jak 200 ludzi liczyło. Sam jeden bryg austriacki Venetto wystrzelił z armat 140 razy; strata wojska austriackiego wynosi 20 do 25 ludzi w zabitych i rannych, a i tych nie byłoby tyle, gdyby byli z większym pośpiechem na okręty wsiedli. Tę dzielną walkę stoczono d. 3 czerwca trwała zaś od południa aż do godziny 4 przed wieczorem.

Z *Gibraltaru*, d. 11 czerwca. — Po bezskutecznym spełnieniu układów z Tangierem, flotta austriacka udała się d. 3 czerwca do Larasz, gdzie stały na kotwicy dwa wojenne brygi marokańskie. Austriacy wysłali jedenaście łodzi z korwet *Karolina* i *Adria*, oraz bryga Venetto ze 135 ludźmi, którym się powiodło zapalić jednego bryga marokańskiego i zburzyć jedną warownię. Wszakże dwie łodzie z 22 ludźmi dostały się w ręce Maurów, którzy natychmiast jeńcom głowy pościnali i cesarzowi posłali. Eskadra, lubo z resztą przez trzy godziny na ogień nieprzyjacielski wystawiona była, nie nie ucierpiała. — Takie są wiadomości, umieszczone o tej wyprawie w tutejszej kronice, ale odebrane z Tangeru różnią się od nich nie mało. Według tych ostatnich, Austriacy, którzy w liczbie 135 wylądowali, ścigani przez jazdę nieprzyjacielską, częścią wycięci, częścią w morze zapędzeni, częścią ranieni zostali. Chcieli Austriacy zapalić dwa brygi marokańskie, z których udało się im jeden podpalić, lecz ten ugaszono niebawmie. Na pokładzie austriackiej eskadry, która dnia 7 b. m. do tutejszej przystani przybyła, znajduje się wielu rannych; wczoraj odpłynęła do Algiesiras. Słychać że będzie wzmocniona jedną fregatą i jedną korwetą.

PORTUGALJA. — Z *Lisbony* dnia 13 czerwca. — Słychać o przybyciu jezuitów z Francji, którzy obejmą tutejsze seminarjum szlacheckie i na professorów przy uniwersytecie w Koimbrze pomieszczeni będą.

— Wicehrabia Baya, wyjeżdża jak mówią do Neapolu, dla starania się o rękę jedną z krolewien Neapolitańskich.

— Oddział wyprawy przeciwko Tercejrze, wstyma został do dni ośmiu; nie wiadomo dla jakiej przyczyny. Składać się ona będzie z 9 żagli i 1300 ludzi.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. W Amfiteatrze w Łazienkach: Balet *Młoda Bohaterka*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach redutowych.